

Rondleiding Laarder Wasmeer

De Stichting „Gooisch Natuurreservaat” te Hilversum houdt op iedere eerste zaterdag van de maand te 9.00 uur en iedere 2e woensdag te 14.00 uur rondleidingen in het Laarder Wasmeergebied, van mei tot en met oktober. Beginpunt: toegangshek aan het eind van de Meerweg te Hilversum, die begint bij de hoek Kamerlingh Onnesweg-Anth. Fokkerweg. Men wordt hierdoor in staat gesteld een prachtig vogelgebied, dat lang geheel afgesloten is geweest, te bezoeken.

Iberische tijftjaf bij Baarn

Op 29 april hoorde Dr. G. A. de Vries hem onbekende vogelzang in de omgeving van Baarn. Bandopnamen werden gemaakt en vergeleken met buitenlandse grammofoonplaten, waarbij bleek dat het de zang van *Phylloscopus collybita ibericus* betrof. Deze komt gewoonlijk alleen voor in Spanje, Portugal en ZW-Frankrijk, tot ongeveer Bordeaux. Op 30 mei was de vogel nog steeds zingend te horen. Prof. Dr. K. H. Voous kon de determinatie aan de hand van de bandopnamen bevestigen. Voor zover ik weet is dit de eerste maal in ons land dat een nieuwe (onder)soort is vastgesteld met behulp van de zang. J. T.

Merels als consumenten van huisjesslakken

Mijn artikeltje in „Het Vogeljaar” van januari 1967 over het gebruik van gereedschap in de vogelwereld heeft enige zeer gewaardeerde reacties opgeleverd. Een drietal lezers verschaften mij gegevens over het openen van slakkenhuisjes door merels, een in de literatuur weinig beschreven handeling.

De heer K. Gerritsen kon zich een geval herinneren van een Wassenaarse merelman, die een huisjesslak op een steen kapot sloeg. De heer A. van der Laan, beheerder van de Haagse Vogeltuin Bosjes van Poot, nam enige keren iets dergelijks waar. Hij schatte het aantal malen dat hij een merel een huisjes-

slak zag stuk slaan op een keer of vijf, tegenover wellicht duizenden keren dat hij een zanglijster daarmee bezig zag. Uit deze waarnemingen blijkt dat merels tot dergelijke handelingen in staat zijn, zij het dat ze zich veel minder vaak dan zanglijsters van deze methoden bedienen. De meest volledige gegevens kwamen van de heer T. Reesink te 's-Gravenhage, die jaren geleden aldaar vele malen merels huisjesslakken kapot zag slaan op de flagstones van een tuin, zonder dat ze er evenwel een speciaal aambeeld op na hielden. Het was hem opgevallen dat hun werkwijze weinig efficiënt was; ze tikten de slak op de stenen tot de inhoud beschikbaar kwam, waarbij vaak het huisje aan scherven ging.

Samenvattend kan worden gesteld dat merels kennelijk in staat zijn tot het openen van slakkehuisjes door ermee op een hard voorwerp te slaan, maar dat een speciaal gedragspatroon zoals bij de zanglijster niet aanwezig schijnt te zijn. Voor een reactie van geheel andere aard zorgde Drs. J. van der Elst, die mij attent maakte op een recent artikel in „Nature”, waarin een nieuw geval van echt werktuiggebruik bij vogels werd beschreven. In Tanzania gebruiken aasgieren stenen om daarmee struisvogeleieren stuk te gooien!

• Drs. J. J. Frieswijk, Burg. van de Pollstraat 483, Amsterdam-West II.

Nachtelijk geroep van eksters

In jrg. 12, nr. 2, pag. 252 schreef ik over het geschetter van eksters in de nacht. Uit het artikel van H. E. Brennecke „Notizen an einem schleswig-holsteinischen Elsternschlafplatz” (Corax, Band 1 (17), Heft 2, Sept. 1965, pag. 82-97) blijkt dat eksters op de slaappleaatsen vaak tot diep in de nacht onrustig zijn en schijnbaar zonder enige reden met geschetter beginnen. Bij nader onderzoek is gebleken dat ook op de plaats, waar ik dit roepen steeds hoorde, een eksterslaappleaats is. Op 27 mei 1966 hoorde ik te middernacht dit geschetter weer. Het is merkwaardig dat hierover uit ons land weinig gegevens bekend zijn.

J. T.